

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
אוהד טל
אברהם בצלאל
שמחה רוטמן
צבי ידידיה סוכות
מיכל מרים וולדיגר

מצטרפים : חברי הכנסת
אלמוג כהן
אריאל קלנר

4089/25/פ

הצעת חוק יום הזיכרון למתקפה על ישראל בשמחת תורה ולעוז הרוח, התשפ"ד–2023

1. יום הזיכרון למתקפה בשמחת תורה ולעוז הרוח
- (א) כ"ג בתשרי, יום לאחר מתקפת הפתע הנאצית של חמאס על מדינת ישראל שהתרחשה ביום כ"ב בתשרי, שמחת תורה, יהיה יום זיכרון ממלכתי להתייחדות עם חללי המתקפה ולזיכרון גבורת הלוחמים ועוז הרוח של האזרחים שבלמו אותה; יום זה יצוין במוסדות המדינה, במחנות צה"ל ובמוסדות חינוך.
- (ב) חל כ"ג בתשרי ביום שישי או בשבת, יקוים יום הזיכרון ביום שני שאחריו.
2. דרכי קיום
- ביום הזיכרון למתקפה על ישראל בשמחת תורה ולעוז הרוח, יחולו הוראות אלה:
- (1) בשעה 10:00 תהיה בכל רחבי המדינה דומיה של שתי דקות בהן תשבות כל עבודה ותיפסק כל תנועה בדרכים;
 - (2) דגל המדינה בבניינים הציבוריים ובמחנות צה"ל יורד לחצי התורן;
 - (3) תוכניות השידורים יבטאו את אופיו וייחודו של יום הזיכרון;
 - (4) מחנות צה"ל ומוסדות החינוך יקיימו אזכרות וטקסי התייחדות;

(5) מוסדות החינוך יקיימו פעולות לציון יום הזיכרון שיבטאו את גדיעת החיים האכזרית מחד ואת הגבורה והערבות ההדדית שהתעוררה בחברה הישראלית מאידך.

(6) במחנות צה"ל תפורסם פקודת יום של ראש המטה הכללי.

3. ראש הממשלה או שר שייקבע על ידו ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

דברי הסבר

מתקפות טרור ופיגועים רבים חווה העם היהודי היושב בציון, אך המתקפה הרצחנית שהתרחשה בשמחת תורה התשפ"ד היא ייחודית באכזריותה ובהיקפה והיא דורשת התייחסות והתייחדות מיוחדת. החשיבות שטמונה בזיכרון לדורות של העוולות שנעשו לעם ישראל ניכרת בפסוק במקרא לפיו "זכור את אשר עשה לך עמלק". מטרת הזיכרון הינה כפולה, לציון את העבר, אך גם להישמר ולהזהיר מפני חזרה של מאורעות העבר בעתיד. הנטייה הטבעית היא לשכוח, להתמקד בטוב הקיים ולהרחיק את עצמנו מן הזוועות. נטייה זו עלולה לטשטש את האחריות למחות את הרע בכל דור ודור, ולהתנגד לאלה הקמים עלינו לכולתינו.

הזיכרון והגורל ההיסטורי המיוחד של עם ישראל, הוא אף עמוק יותר שכן עם ישראל הוא עם עתיק הצפון לו עתיד גדול. עם שחזר לארץ ישראל לא כדי להיות עם ככל העמים, אלא על מנת להתגבש יחד בארצו ההיסטורית, לקום ולהתנשא ולהופיע בייחודיותו כעם בתוך משפחת העמים ולו חובות מיוחדות של דרך ארץ, כבוד לאומי ואור לגויים.

בתאריך כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), בבוקרו של חג שמחת תורה, החלה מתקפת פתע רצחנית על אזרחי ישראל ביישובי עוטף עזה והסביבה. כחלק מהמתקפה מאות אזרחים נרצחו, חיילים ואנשי כוחות ביטחון רבים נהרגו תוך כדי חירוף נפשם בהגנה על העם והארץ ויותר מ-200 נחטפו לרצועת עזה ובהם תינוקות וילדים, נשים וגברים, חיילים, זקנים וניצולי שואה.

למתקפה נפשעת זו, קדמה סערה חברתית ארוכה, שכמוה לא הייתה בציבור הישראלי, בין המחנות השונים. מתקפת הפתע הזו שינתה תפיסות רבות בתודעה הישראלית, יצרה שבר עצום בחברה אך גם חשפה חוסן מיוחד והתגייסות לאומית חסרת תקדים, בארץ ומחוצה לה. רבים מסרו נפשם למען אזרחים אחרים שאינם מכירים ורבים נוספים התנדבו, נתנו מכספם, מזמנם ומכוחם.

ההתמודדות ההרואית המשותפת ותקופת השיקום הארוכה נותנת לנו הזדמנות ללמוד לצמוח כחברה. אנו לומדים את חשיבות טיפוח הסולידריות בחברה שניחנה בריבוי דעות מבורך. בנוסף, אנו למדים שהאחריות על כבודנו הלאומי, מונחת על כתפיו בלבד; ובנוסף – גם אם נשכח אנו – יזכירו לנו אויבינו התמידיים את זהותנו היהודית, שותפות הגורל והערבות ההדדית המתחייבת בינינו.

מתקפה זו והאירועים שהגיעו בעקבותיה נצרבו בעוצמה בתודעה הלאומית ויש לצייןם כל שנה ביום זיכרון מיוחד. לכן, הצעת החוק מבקשת לקבוע כי מדי שנה, ביום כ"ג בתשרי, יום לאחר שמחת תורה ויום החזרה ללימודים לאחר חופשת חג הסוכות, יהיה יום זיכרון ממלכתי למתקפה על ישראל בשמחת תורה ולעוז הרוח. מוצע כי יחולו הוראות דומות להוראות בחוק יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, התשכ"ג–1963 ובחוק יום הזיכרון לשואה ולגבורה, התשי"ט–1959, לפיהן תהיה בכל רחבי המדינה דומיה בת שתי דקות, דגל המדינה בבניינים הציבוריים ובמחנות צה"ל יורד לחצי התורן, תוכניות השידורים יבטאו את אופיו של יום הזיכרון, ויתקיימו אזכרות וטקסי התייחדות במחנות צה"ל ובמוסדות החינוך וכן פעולות נוספות לציון יום הזיכרון יתקיימו במוסדות החינוך.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ד בכסלו התשפ"ד (27.11.2023)